

føring i økonomisk bestemt bykerneproblematik for dem, som ikke i forvejen kender til CBD-originallitteraturen.

Christian Wichmann Matthiessen

**J. A. Everson & B. P. FitzGerald:
Inside the City.**

(Concepts in Geography, 3). Longman Group Ltd., London 1972. 239 s., 148 fig. og tabeller. 14×21,5 cm. 1,45 £.

Denne tekstbog falder som en naturlig fortsættelse af de samme forfatters: Settlement patterns, der udkom 1969 som første bind af den nye serie med titlen Concepts in Geography. Ligesom hin henvender denne »bygeografi« sig til det gymnasiale niveau og tildels til en førsteintroduktion blandt geografi-studerende ved universitetet.

Man finder her en lang række nyttige og ret simple metoder til at analysere byer på, og som en ekstra hjælp er stoffet tilrettelagt som et stykke praktisk arbejde med skemaer aftrykte, parate til udfyldningen. Metoderne kan med ganske få modifikationer overføres til danske forhold og benyttes som ekskursions- og lejrskolestof såvel som til specialestudier i gymnasium og på seminarium. Anmelderen mindes ikke at have set et så vel tilrettelagt studiemateriale til gennemførelse af en byanalyse som det, Everson og FitzGerald her præsenterer.

Viggo Hansen

Martin Schwind: Allgemeine Staaten-geographie.

Lehrbuch der allgemeinen Geographie, Band VIII. De Gruyter, Berlin - New York, 1972. 585 s., 57 tabeller, 74 kort og diagrammer, 20 fotos, 17,5×24,5 cm. 94 DM.

I den foreliggende bog føres den linie videre, som hidtil har været repræsenteret af den politiske geografi med navne som Alexander Supan, Friedrich Ratzel og Erich Obst. Uden tvivl er det den gren af kulturgeografien, der giver anledning til mest diskussion og mest kritik, og forfatteren betragter den selv som et udkast, et indlæg i diskussionen. Ser man bort fra Hitlertidens absurde »bidrag« til politisk geografi, har jo netop tyske geografer leveret meget betydelige arbejder til denne omdiskuterede gren af faget.

Bogen er opbygget i 3 dele: 1. del kalder forfatteren det geografiske miljø som

udfordring til staten. Emnet underafdeles i staternes arealmæssige forhold, bl.a. østater, archipelstater, tvedelte stater, enklaver, korridorer o.m.a. arealkarakteristika, staternes grænser, adgang til havet m.m. og statområdernes geografiske indhold, d.v.s. regionsinddeling, befolkningsforhold, erhvervsgeografisk inddeling, infrastruktur o.s.v. 2. del omhandler statsformerne, statsmagtens udøvelse under de forskellige statsformer, sammenslutninger af stater i økonomiske, militærpolitiske o.a. forbund, staternes verdensomspændende samarbejde o.a., herunder udviklingshjælp, flygtningeproblemer m.m., endvidere planlægning på forskellige plan. 3. del kaldes staten som landskabsprægende kraft. Heri behandles bl.a. vejnet, kanaler, havne, rørledninger, lufthavne, naturparker, endvidere skovplantning, kultursteppen, nyopdyrkning, vanding, bekæmpelse af soil erosion, havets udnyttelse m.m.m.

Bogen er hovedsagelig lagt an på det teoretiske plan, omend med talrige regionale eksempler, og følger således i hovedsagen den samme linie som dens forgængere inden for den politiske geografi.

Aage Aagesen

Problem Regions of Europe.

General Editor: D. I. Scargill. Oxford University Press 1973. 48 s., ill. 19×24,5 cm. 1 £ pr. stk.

Inspireret af politikeres og planlæggeres interesse for regioner har udgiveren valgt 12 europæiske regioner ud, der tilsammen illustrerer en række væsentlige problemer. Som eksempler på disse nævnes barske naturforhold, isolation, voldsom byvækst og naboskab til en ømtålelig politisk grænse. Serien består af hefter på 48 sider og er primært tilrettelagt for de ældre klassetrin i engelske skoler. Som det ses af de følgende anmeldelser er hefterne af vekslende kvalitet.

Ruth Helkiær Jensen

Kenneth Warren: North East England.

Nedgang i antal arbejdspladser, arbejdsløshed, emigration, tilbagegang for de gamle industrier, svigtende tilgang af vækstindustrier og kapitalmangel er nogle af de vigtige kendetegn for denne engelske problemregion, der omfatter grevskaberne Durham-Northumberland og North Riding i Yorkshire. I en med man-

ge figurer og med et væld af tal for produktion og beskæftigelse spækket tekst forsøger forf. at belyse den til området hørende beskæftigelsesproblematik. I 3 kapitler, der behandler henh. det rurale område, kuldistrikterne og industriregionerne, gøres der rede for de mange interessekonflikter i økonomisk struktur og arealbenyttelse, der har præget udviklingen eller manglen på en sådan. I de senere kapitler kommer forf. ind på den mere almenlydige problematik, der ligger i, at beslutningsleddet i den økonomiske vækst fra alene at have været knyttet til den enkelte virksomhed er blevet til et 3-delt hierarki, hvis led er den nationale planlægning, den lokale eller regionale planlægning og virksomhedsleddet, med en stadig stigende vægt på det nationale, ikke mindst efter at området er blevet udnævnt til udviklingsregion. I relation hertil bemærker Kenneth Warren ganske korrekt, at et områdes økonomiske og sociale struktur formes af et væld af beslutninger, der skaber landskabet, og som igen på sin side er påvirket af det fysiske miljø og den menneskelige aktivitet samt beliggenheden inden for nationen. Denne regionens beliggenhed inden for Storbritannien vil efter forf.s mening blive mer og mer perifer, ikke mindst efter Englands tilslutning til EF. På denne realbetonede baggrund virker det lidt bagvendt, når forf. til allersidst maler Nordøstenglands nære fremtid i smukke farver, så vidt det kan skønnes alene ud fra en række miljøkvaliteter i et Europa, hvor koncentrationstendenserne vil afføde befolkningspres og stress i de centrale dele.

Viggo Hansen

Ian B. Thompson: The Paris Basin.

Paris er valgt som eksponent for storbyen og dens styring af det omgivende areal incl. dets mindre byer. Der gives et kort rids af Paris' historie til 1850 og en mere udførlig gennemgang af faserne derefter: industriens og trafikmidlernes indflydelse på befolkningsfordeling og central vækst. De sidste 10 sider handler om planlægningsprocessen i Pariserbassinets, der trods uhyre vanskeligheder går mod decentralisation med bevaring af Paris' høje centrering.

Heftet er en udmærket ledetråd, men det bliver lærerens sag at sætte kod på. Det skulle heller ikke være svært, både selve regionen og de systematiske emner opfordrer til det.

Ruth Helkiær Jensen